

Stari in mladi Slovenec.

Ludù.

O. Brezumen, nespameten, buj; zaludo incassum; luditi decipere, ludostij stultitia.

S. Drugi Jugoslovani pisarijo sploh lud-ast, ludorija ali v množ. št. ludorije t. j. norčije, ludovati neumovati itd.

Luča.

O. Radius, lux, luna; lučij f. nsl. tudi taeda.

S. Bukova ali borova terska, s katero si svetijo na kmetih; lučina (rus. Kienspan); dobro mi bode služila stsl. luča radius, in še bolje glagol Vaš lučati-lučiti.

O. Lučiti-ati nancisci, invenire, sülju-sülü-, klju-klü-, lučiti in lučati se contingere, accidere, sortiri; ključinü-čimü-iminü aptus, congruens, idoneus, ključimosti-imi-stvo aptitudo.

S. Nsl. je lučiti-ati iacere, lučaj iactus (Wurf-weite), stsl. casus. V tem smislu mi rabi sedaj slučaj, naključje ali naključje, pri-naključiti se itd.

Lysto.

O. In lystü tibia (Schienbein), pl. lysta i lystove.

S. Nsl. litka, pišete, listanjek sura (Wade), latki meča, serb. list, tedaj mečna cev ali piščal.

Ligükü.

O. Oblakü, vëtri; ligükü serdcemü, pëti po ligüku, ligicëmi glasomi; ligücina levitas, -čiti leve reddere.

S. Kakor v glagolu, spreminjam tudi v pridevniku ter pišem lagek-legek-logek laže-lože, ali radi lepoglasja lahek-lehek-lohek, stsl. že lžkostij; vendar vidim, da mi je navadno pisati legek-lehek-lehko (ne pa lohka adv.), legost-ota, leg-lehkota. Zlasti pa me mika Vaša liza utilitas.

O. Liza, poliza f. utilitas je slovanska, rus. dial. poliza; liza-ê licitum, -iestij licet, čes. lze; est vero lizê adv. a ligükü, rad. lig.

S. Tedaj je tudi moja; mar se vjema s hrov. lazno? Kad bude mi lazno ali kadar utegnem, kadar bodem mogel.

Lè.

O. Lè adv. žmu-semi-, lè živü semimortuus; cf. nsl. lestor tantum et jele; leky ós uti šaf. putat compositum esse e

lê et aky, nobis ad radicem lik trahendum videtur; cf. nsl. liki, hrov. leki.

S. Klêti pišete: nsl. lê licet; le idi; ako leprav se dotaknem; listor tantum croat.

O. Lêti f. habes sg. nom. et instr. a) lêti iestî licet, lêti mi iestî glagolati; nêsti mi lêti; b) lêtiĵa, ne bêaše lêtiĵa non licebat; lêtiĵa licentia, lêtiĵe facultas.

S. Lêti mi iestî je to kar lizê, hrov. lazno (utegnem, smem); pa ni lê-ti, kakor le-ta, ta-le, le-tu, tu-le; ali iz le in ti (na pr. kajti, toti, niti); ali iz je le (p. jeli-ta-te)? Lê se razlaga navadno iz glej-lej-le (cf. tale in hiece za hic-ecce). Vjema se s tim nekako čes. le da (ausser; um nur; höchstens), le da byl, ledačina t. j. neskerbljiv, nemarljiv človek, zanikar-nik; malo vredna reč.

Lêpü.

O. Aptus, aequus, placidus, decens, decorus, pulcher. . .

S. Sej jih imate, kakor česki slovníček, kjer se za lepý beró po nemški: zart, fein, sauber, nett, schmuck, schön, artig, schwächtig, schlank!

O. Lêpü je stsl. viscum (klej ali lim, tiĵi), recte res adglutinata; Lêpiti conglutinare, lêpêti-prilipnati adhaerescere, lêpošta illecebrae fris., scr. lip unger.

S. Česki je lep, u (id est lipü) pop ali klej; od tod lepnica, lepež, lepilo, lepenka, lepiti in lepeti, lepljiv (klebrig), nsl. oko se mu zaleplje, móci ali zataka itd. Iz tega že sta jasna oba pomena. — Lepava, lepaviti, lepništvo stsl. gravitas, lepništvo, lepost, lêpücatü bellus (iz benulus za bonus), illustris, lêpükü formosus, cf. krêpü i krêpükü.

Ljubü.

O. Kar nsl. carus, exoptatus; ljubinü carus, amans; ljubiti amare, cupere, osculari, scr. lubh cupere; ljubo-ljubo (libo, li), zlasti v sostavah ljubobožinü φιλόδοξος, - borec, - slovec, - dejec itd.

S. Pa tudi drugih oblik imate Vi dokaj, kterih je treba meni: ljubeč-ica, m. amator, ljubitelj, ljubstvo, ljubljenik-ecica, ljubim amabilis, ljubimik-ič, ljubovati-stvovati, ljubiv-en amans, carus; ljubý f. gen. ljubive, ljubvi, v ljubvah, in ljubovi f. amor, commiseratio, gen. ljubovi, - iĵa, ne pa ljubav, kakor hrov. serb.; od tod ljuboven, ljubovnik-nica, hrov. ljubavan, ej ljubavniče! Jaz pravim ljubez-en amor; stsl.

pa ljubiznũ adj. amicus, ljubezno-ê benevole, amatorie (oblobizati), ljubiznivũ na pr. zlatu amans; serb. ljubezan, êes. libezny.

Ljudinũ.

O. Ljudũ, ljudistvo populus, goth. liud, liudan crescere, scr. rudh., ljudiye.

S. Ljudinũ, pa ljudê-djaninũ, ljuždaniskũ laicus, opponitur kneži et ređinikũ; ljudiskũ adj. τὸν λαοῦ populi, publicus p. ljudska pot, temnica, vrata.

Ljutũ.

O. Ljutĩnũ acerbus, ferus, vehemens itd.; ljutiti se saevire, ljutovati aegre ferre; ljuto-ê vae, posebej in v sostavah: ljutovêtrinũ (pr. ljubo, blago); ljuti f., pa ljuto n. - ese labor nimius.

S. Ljuto mĩnê, o ljuto (gorje) duši ihũ, ljuto vašemu nevêristviju! Ljut car, razbojnik, jastreb, ljuta zver, burja, rana, bolezen; ljutec improbus, malus, êes. lítec, ljutost, ljutina acrimonia, asperitas.

Lêšti.

O. Lêkã - êeši flectere, in compos.; lêcati illaqueare, capere, occultare.

S. Nsl. pišete: uleknoti se flecti, leknoti se terreri, zaleknoti den aermel aufschlagen, zalek aufschlag, izloknoti ausbiegen, lecati desperare, desiderare, russ. dial. ulêknuti se terreri itd.; zlecati se; za zalek pravim raji oslec, zaslec, zlek; hrov. lecati, lecnuti se prim. slov. zganiti, stresniti, stresti, ustrašiti se. Kteri les ni ločan, je kerhak ali se rad zlomi; pero je ločno (elastično), ločnost (elastičnost). Iz te korenike je laka, lakũ itd.

O. Laka je a) sinus, ripa, portus, hrov. serb. luka; od tod lakomorije sinus maris; b) malitia, astutia, insidiae; od tod lakavũ - vinũ perversus, pravus, malus, lakati-ovati-avovati-vinovati - vistvovati decipere, machinari, improbum, astutum esse, lakavistvo - vije malitia; c) palus, nsl. loka - luka, silva; od tod lačije - êica.

S. Morebiti se vse to izpeljuje iz lek - lakũ curvus, kriv v naravnem in nravnem, telesnem in duhovnem pomenu?

O. Lakũ je a) adj. pravus, curvus; cf. lakoti - otavosti hamus (ternek, vodica) stsl. tudi vada - ica, curvatura rotae, ansa; b) subst. arcus, umbo sellae, iris; lüčiči instrumentum musicum.

S. Lok nsl. arcus, iris, ločec geigenbogen, locen - cna fallstrick, handhabe beim geschirr; serb. nebeski luk, nsl. nebeški lok ali oblok; slok stsl. slākū - avū, slėkū, curvus, nflexus; s l o k a je kitica ali pesemski razstavek.

Šolske stvari.

Zastavice za otroke.

(Dalje.)

21. Kaj nima telesa, pa se vendar vidi?
22. Dve glavi in le dve roki; šest nog in le deset prstov na nogah; štiri noge, kedar hodi. Kaj je to?
23. Poznam ženo, ki ji je naj bolj vroče, kedar je naj bolj mráz, in ki ji je naj bolj mráz, kedar je naj bolj vroče. Kaj je to?
24. Poznam 25 bratov; nobeden ni drugemu kaj podoben, vendar se radi imajo. Med njimi je 20 mutcev, ker le pet jih je, ki za vse govoré. Pervi od teh široko odpira usta; drugi joka kakor otrok; tretji cvili kakor miš; četrta vpije kakor voznik; peti pa poje kakor sova po noči. Kdo so ti?
25. Imam 5 hlapcev; vsak ima svoje opravilo; služijo mi noč in dan, kedar koli jih potrebujem.
26. Kedaj lahko vodo v reščetu nosiš?
27. Koliko fižolov gre v en lonec?
28. Kaj peče in ni vroče?
29. Ktera glava nima nosa?
30. Ktera voda nikjer ne izvira?
31. Kteri petelin pozná vreme, pa vendar nikoli ne poje?
32. V zraku letam, na zemlji ležim, na drevju visim, v roki se potim, na peči pa minem. Kaj je to?
33. Po vodo hodim, nosim pijačo na dom in na polje. Kaj je to?
34. Potuje po vsi deželi, žvižga in terka na okna in vrata in nima roke, ne noge. Kaj je to?
35. Ima 10 prstov, pa nima roke. Kaj je to?
36. Plavam po vodi, pa nisem ne riba, ne žaba. V trebuhu imam na cente kave in sladkorja in drugega blagá. Kaj je to?
37. Jaz sem vedno v ječi zapert, iz ktere nikoli ne smem, in vendar, me imajo učeni in drugi radi. Ugani, kdo sem jaz?
38. Ako sem sama ali spredaj med drugimi, sem vsa uboga; ako pa stojim za vami, vas bogatim. Kdo sem jaz?
39. Kaj bolj ropotá kakor tri raglje?
40. Imam luknjico in delam ljuknjice. Kaj je to?

(Konec prih.)

Dopisi in novice.

Od sv. Križa. Resničen je pregovor: „Dvema gospodoma se ne more služiti“. Ova gospoda, o katerih meni ta pregovor veljá, sta sedaj „slovenski in nemški jezik“. V tukajšnji šoli učimo oba jezika,